

פרוטוקול מס' 23

מישיבת ועדת העבודה

תל-אביב, יום ג' ח' אייר תשל"ד - 30.4.74, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הועדה:

- ש. ארבל-אלמוזלינו - היו"ר
- י. ארידור
- פ. גרופר
- י. דיציאן
- מ. ורטמן
- ז. כהן
- א. לין
- א. מויאל

מוזמנים:

- י. אהרונסון - מפקח עבודה ראשי
- ד. גולן - משרד העבודה
- א. מייקום - משרד העבודה
- ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים

מזכיר הועדה:

מ. איזנברג

קצרנית:

סדר-היום:

- א. סדרי הדיון בהצעה לסדר-היום בענין הסכסוך בצ"י הסוחר הישראלי;
- ב. חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1973.

א. סדרי הדיון בהצעה לסדר-היום בענין הסכסוך בציי הסוחר הישראלי

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני פותחת את הישיבה.
 הסעיף הראשון בסדר-היום - סדרי הדיון
 בהצעה לסדר-היום של חברי הכנסת שובל ופעיל בענין הסכסוך בציי הסוחר
 הישראלי.

בישיבה הראשונה שקיימנו בנושא זה הופיעו
 נציגי הועדים, הן של קציני הים והן של הדירוגים. נציגי חברות
 הספנות לא יכלו להגיע לישיבה. לאחר ששמענו נציגי הועדים בצורה כללית,
 החלטנו להקדיש ישיבה נוספת לנושא. בתום הישיבה הציגו חלק מחברי
 הועדה שנקיים דיון בהשתתפות כל הגורמים - נציגי המעסיקים, נציגי
 ההסתדרות ונציגי שני הועדים.

היות ואיננו מתיימרים לבוא במקום ההסתדרות
 ולפתור סכסוכי עבודה, בעבר נהגנו לקיים בירורים מסוג זה בהשתתפות
 כל גורם בנפרד. היה בכך כדי לשמור על אווירה שקטה ועל דיון שקט.
 כיוון שבישיבה הקודמת נחלקו הדיעות, הייתי רוצה לשמוע דעתכם בישיבה
 זו לקראת הדיון שנקיים ב-10 במאי 1974.

מלכתחילה חשבתי שנקיים את הדיון בהשתתפות
 כל הגורמים. אבל לאחר שראיתי את היחסים המתוחים בין הגורמים שהופיעו
 בפנינו, הייתי מציע שנשמע כל צד בנפרד, ונקיים את הדיון שלא בהשתתפות
 הצדדים.

א. לין: אני רוצה לומר בעיקר לחברי סיעתי, אם כי
 התביעה לדיון משותף לא היתה סיעתית: אני
 מקורב מאד לנושא ואני חרד, שאם נקיים את הדיון בהשתתפות שני הצדדים,
 לא נהיה חפשים לנהל שיחה בינינו, ולא נוכל לרדת לעמקה של הבעיה.

א. מויאל: אינני רואה בזה ענין עקרוני. זהו ענין
 אופרטיבי. לי נראה שתמיד פגישה עם שני
 הצדדים עדיפה. אבל אם רוצים ללמוד את הנושא, עדיף לשמוע כל צד בנפרד.
 במקרה זה אני מעדיף שנשמע את כל הצדדים בישיבה אחת.

י. כהן: אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת מויאל. אם
 נפריד בין הצדדים, ננפית את הפירוד ביניהם.
 אם תוך כדי הישיבה נראה שהדבר אינו ניתן, נפסיק ונשמע כל צד בנפרד.

א. גרופר: אני הייתי מציע שפעם אחת נשמע כל צד בנפרד
 ואחר כך נשמע את כולם יחד.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: חלק מהגורמים הופיעו בפנינו ושמענו אותם.

אני מסכימה שנקיים ישיבה משותפת בהשתתפות
 כל הגורמים, אם תקבלו משאלתי שחברי הועדה יציגו רק שאלות ולא יתניחו
 לגופם של דברים, כי לא פעם דבר זה גורם להתלקחות הויכוח. והועדה
 מצווה לשמור על אובייקטיביות, ללא פנייה לצד זה או אחר. אם משאלתי
 זו תתקבל, אני מוכנה לקיים את הישיבה בהשתתפות כל הגורמים.

הוחלט: א. לקיים ישיבה בהשתתפות כל הגורמים הנוגעים
 לסכסוך בציי הסוחר הישראלי;

ב. חברי הועדה יציגו שאלות ולא יתייחסו לגופם
 של דברים.

י. דיציאן: אני רוצה להגיב על דברי הלגלוג של שר האוצר מעל דוכן הכנסת על ענין שעליו החליטה ועדת העבודה פה אחד. דהיינו שאנחנו לא רק נשמע מה עומדים לעשות בקריית שמונה אחרי האסון, אלא גם נעקוב אחרי הביצוע. אני חושב שזו לא רק זכותנו אלא גם חובתנו הפרלמנטרית המינימלית שלא נסחפק בכך ששרים ופקידים יופיעו ויספרו סיפורים, אלא נדאג שדברים שהם על דעת הממשלה ועל דעת הועדות השונות של הכנסת יבוצעו. אינני סבור שועדת העבודה שהתקפה בצורה לגלגנית על ידי שר האוצר, צריכה לעבור על כך לסדר-היום.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לא שמעתי דבריו אלה של שר האוצר. על כן אינני יודעת מה אמר ובאיזו צורה אמר. אני דק יכולה לומר מה שאמר לי שר האוצר לפני נאום זה בכנסת. הוא אמר לי: קראתי בעתונים שאתם תעקבו אחרי ביצוע ההחלטות. אמרתי: כן. הוא אמר לי זאת בצורה החברית ביותר ללא שום לגלוג.

י. דיציאן: כל דבריו אתמול נאמרו בצורה סרקסטית. בענין זה היה לגלוג וזלזול.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: מאחר ולא שמעתי את הדברים ולא את הטון בו נאמרו, אינני יכולה להתייחס לכך. אם היתה לכם הרגשה ששר האוצר אמר מה שאתם אומרים שאמר, יש להצטער על כך.

א. ליין: אני מציע שתעברי על דברי השר בפרוטוקול, ואם תמצאי - - - - -

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: הבעייה כפי שאני שומעת, איננה הדברים שאמר, אלא הטון בו נאמרו הדברים.

י. דיציאן: גם הדברים לא היו במקומם.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לא כל הדברים שאומר כל נואם הם בהקשר לנושא שהוא מדבר עליו. אבל הרי אני הייתי זו שהצעת לקבל החלטה זו ואני שמחה שהיא נתקבלה פה אחד. אינני רוצה לפקפק ביחסו של שר האוצר להחלטות של ועדת כנסת. הדבר יכול שלא לשאת חן בעיניו, זו זכותו, אבל אינו יכול להתייחס בצורה זו. או אחרת להחלטות הועדה.

ב. חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד - 1973

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום - חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד - 1973.

סעיף 4 - "תיקון סעיף 4".

ד. גולן: מטרת התיקון להרחיבת תחולת הסעיף גם על מקום שבו עובד אדם אחד.

י. דיציאן: גם אם הוא המעביד?

י. אהרנסון: היום הפקודה אינה חלה על עצמאים. ובהצעה זו אנו מרחיבים תחולת הפקודה גם על עצמאים. אנו מעוניינים במניעת תאונות גם לגבי עובדים עצמאיים.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לאחר שכללו את העצמאי בפקודה, יש לחקן סעיף 4 בהתאם.

י. אהרנסון: יש מקומות שהמעביד אינו עובד והעובדים אינם שכירים. אם יש נגריה בה אתה שוכר משור חשמלי לעשר דקות ומשלם תמורת זאת, אנו אומרים שדין מקום כזה כדין כל מקום אחר. אלה שבאים לשכור מכונות, הם עובדים של נגריה קטנה או עצמאים בעלי נגריות.

א. לין: ברישא של הסעיף נאמר: "מקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו - - -". האם המלה "ברשותו" היא המלה המתאימה? האם אין זה רצוי להוסיף את המלים "והיא בבעלותו"?

יש חצרים בהם נמצאים בעלי מלאכה זנינים - פחחים, מסגרים, מכונאים ואחרים. בתוך החצר הזה, יש מכונה שאיננה של האדם המחזיק במקום. מדוע היא הוא האחראי?

ת. פנחסוביץ: מי שמחזיק במקום ומרשה לאדם להחזיק מכונה, הוא האחראי.

א. לין: הכוונה היא, שכאשר אדם נפגע, נטל ההוכחה לא יהיה עליו. אם היתה תאונה על יד המכונה,

מי אחראי?

י. כהן: בעל המכונה.

י. אהרנסון: לא, תופש המקום. חבר הכנסת לין טועה. התוספת שהוא מציע, רק תגרע. אנו איננו מתייחסים בכלל לבעלות. הפקודה מתייחסת לתופש ולא לבעלים. מקום שאדם מרשה לאדם אחר לעבוד במכונה שלו, רואים אותו כתופש. איננו מתייחסים לבעלות על הקרקע. כאשר אני נכנס לבית חרושת "אתא", אינני שואל אם הבעלים של הקרקע היא הקק"ל או בעל המפעל. הכנסת ענין הבעלות רק הסבך אותנו.

א. לין: באיזו מידה יכול התופש לחייב את בעל המכונה למלא כללי הבטיחות?

פ. גרופר: אני מכיר קונקרטי שאדם שכר חצר של כנסיה, והוא השכיר את המקום לבעלי מלאכה. אם האחראיות לא תהיה על התופש אלא על הבעלים, במקרה זה יגיעו עד הבישוף.

י. אהרנסון: אני רוצה להפנות תשומת לבכם שבהערותיו של מר הולין כלולה הערה שהתיקון המוצע לסעיף 4 אינו ברור. מצאנו שהוא צודק. ולאור הערתו אנו מציעים את הנוסח הבא:

"מקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו בעבודה שהיתה עושה את המקום למפעל אילו היה אותו אדם עובדו של התופש - יראתו אותו כמפעל לעניני פקודה זו". כל היתר יימחק.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אתה מציע לחזור לנוסח המקורי?

י. אהרנסון: כן.

י. ארידור: אם כתוב "ברשותו" מדוע דרושות המלים "לפי הסכם אתו". אם כתוב "עובד אדם ברשותו של תופש המקום", זה כולל את המלים "לפי הסכם אתו". כל מקרה של הסכם. לכן אני מציע למחוק את המלים "לפי הסכם אתו".

- י. אהרנסון:
הנוסח המוצע הוא תרגום של הנוסח האנגלי.
- א. לין:
הסכמה פירושה נשיאה באחריות לגבי החובות הנובעות מהחוק. האם במתן רשות מילולית נוצר הסכם?
- י. ארידור:
לא יכול להיות הסכם בלי רשות.
- א. לין:
אם אדם מחזיק במכונה, ובא אדם אחר ואומר: תן לי רשות להשתמש במכונה, לא תמיד המחזיק במכונה מביין את משמעות הרשות שהוא נותן. בנושא זה יש ג'ונגל של הפרת חוק. לכן יש להטיל חובה לעמוד בסעיפי הבטיחות והאחריות. יתכן שיש מקום שאנשים יצטיידו בטפסי הסכם, ויחתימו את האנשים.
- י. ארידור:
ומי שלא יחתום על ההסכם, ישתחרר מאחריות.
- י. אהרנסון:
יתכן שעל פי הנוסח האנגלי רשות פירושה - ללא תמורה; והסכם פירושו בתמורה. יתכן שמלים אלה הוכנסו בעקבות חקדימים של פסקי דין. איננו מוכנים עכשו לחתת חשובה. חנו לנו אפשרות לבדוק את הנושא.
- מכל מקום אינני רואה פסול בנוסח זה, כי הוא מכסה כל האפשרויות. ובמקרה זה יפה הכלל - כל המוסיף גורע.
- א. מייקום:
בנוסח האנגלי כתוב: "ברשות או על פי הסכם".
- ת. פנחסוביץ:
אפשר לכתוב: בתמורה או שלא בתמורה. אנו נבדוק זאת.
- י. כהן:
אני חושב שצריך להשאיר גם "רשות" וגם "הסכם", כדי שהאדם ששכר את המכונה לא יהפך לבעל המפעל.
- מ. ורטמן:
כוונת החוק היא להבטיח את העובד. על כן יש לנסח את החוק בצורה כזאת שלא תהיה בו שום פרצה שתשחרר מישהו מאחריות. ואני חושב ששתי המלים "ברשות ו"בהסכם" יש בהן כדי לסגור את מעגל האחריות.
- היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:
אני מצטרפת לדיעה זו. אף אני בעד קרחבת מעגל האחריות. ולכן אני מציעה לחבר הכנסת ארידור שלא יעמוד על הצעתו להשמיט את המלים "או לפי הסכם".
- י. ארידור:
אני מסיר את הצעתי.
- היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:
אני מעמידה להצבעה סעיף 4 בנוסח שהציע מר אהרנסון.
- "מקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו בעבודה שהיתה עושה את המקום למפעל אילו היה אותו אדם עובדו של התופש - יראו אותו כמפעל לעניני פקודה זו".

ה צ ב ע ה

סעיף 4 בנוסח שהוצע על ידי מר אהרנסון - נתקבל

סעיף 5 - "ביטול סעיף 10"

סעיף 10 אומר, שלא יראו מפעל לעניני פקודה זו

ד. גולן:

כמפעל שבו משתמשים בכוח מיכאני משום כך בלבד שמשתמשים בו בכוח מיכאני לאיוורור, לחאורה או לחימום של חדרי עבודה או חלקים אחרים של המפעל.

הוראה זו איבדה מחשיבותה עם תיקון סעיף 195 הקבוע שכאשר מוסרים הודעה למפקח צריך לציין אם יש כוח מיכאני.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: כיוון שאין הערות לסעיף זה, אני מציעה לאשר אותו.

סעיף 5, כמוצע - נחקבל

סעיף 6 - "תיקון סעיף 22".

י. אהרנסון: נורמת נפח החלל לעובד כיום היא 11 מטר מעוקבים. אנו מציעים שמפעל חדש, יועלה נפח החלל מאחד עשר לאחד עשר וחצי מטרים מעוקבים.

מ. ורטמן: אני מציע שגם לגבי מפעלים קיימים יועלה נפח החלל לעובד. בעל מפעל שמרחיב מפעלו לפי התיקון המוצע צריך לדאוג לנפח חלל לעובד של 11,5 מטרים מעוקבים רק לגבי ההרחבה. אני מציע שבעל מפעל המרחיב מפעלו, ידאג לכך שבכל המפעל יהיה נפח החלל לעובד 11,5 מטרים מעוקבים.

א. לין: אם אנו משפצים את החוק, האם לא כדאי לדבר על מרווח במקום על צפיפות?

י. אהרנסון: לא נתקלתי במונח מרווח בכל חוקי הבטיחות שאני מכיר, ואני מכיר רבים. בכל החוקים מדבר על צפיפות. מה שאנו רוצים למנוע הוא צפיפות. אני מוכן להביא לישיבה הבאה את החקן הבינלאומי, ולא הייתי רוצה שנחרוג מהמושגים והמונחים הבינלאומיים המקובלים.

ה. פנחסוביץ: להצעתו של חבר הכנסת ורטמן, לא תמיד ניתן לחייב בעל מפעל המרחיב את מפעלו להקטין את הצפיפות במפעל הקיים. מפעל המייצר שוקולד ומקים מחלקה חדשה לייצור קפה, אי אפשר להגיד לו שיצמצם את הצפיפות במפעל לייצור שוקולד.

י. דיציאן: כאשר נעשים שיפוצים במפעל, ולתקופת זמן מוגבלת מגדילים את הצפיפות בחלק מן המפעל,

האם זה בניגוד לחוק?

י. אהרנסון: בהחלט.

י. דיציאן: והרי זה דבר זמני.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: כל הכוונה היא למנוע פגיעה בבריאות העובד.

י. ארידור: הכוונה בסעיף זה היא בעיקר לכמות האוויר בחדר. האם למיזוג האוויר יש השפעה על כך?

י. אהרנסון: באשר לצפיפות זמנית, איננו יכולים להכיר, בדבר זמני, כי כל דבר זמני הופך לדבר של קבע. חזקה עלינו שאיננו מעמידים אדם לדין על דבר זמני.

אשר להגדלת נפח החלל במפעלים חדשים או בהרחבות של מפעלים קיימים, הצפיפות במפעל טכסטיל דימונה היא בגבולות המותר. אם המפעל בונה מקום נוסף לסלילה ואריגה, גדול פי 3 מהמקום הקיים, מציע חבר הכנסת ורטמן, שיקטין מספר המכונות במבנים הקיימים או יגדיל את החדרים.

מ. ורטמן: כדי שלא יוצרו שני סוגים של חנאי צפיפות לעובדים; אסור שבחלק אחד של המפעל יהיו חנאים טובים יותר מאשר בחלקו האחר.

י. אהרנסון: אשר למיזוג אוויר, רק במפעלים בודדים מסוגים מסויימים, כדאי ואפשר להתקין מיזוג אוויר.

י. ארידור: אולי תעודדו התקנת מיזוג אוויר?

י. אהרנסון: זו הוצאה גדולה מאד. עושים זאת רק במקום שהדבר דרוש לתהליך הייצור, כמו מפעל "אלתא" לאלקטרוניקה, מפעלי התעשייה האווירית ומפעלים דומים.

התשובה לשאלה היא בסעיף 23 האומר שאפשר לפטור מקיום הוראות סעיף 21.

י. ארידור: בסעיף 23 הייתי מציע להוסיף: "לרבות קיום מיזוג אוויר".

י. כהן: אני מציע לכתוב: חנאי אוויר, כי בחורף מיזוג האוויר אינו פותר את הבעיה.

א. לין: אני חושב שאנו צריכים לעמוד על נפח חלל כמוצק, ללא קשר למיזוג אוויר. אם מחקינים במפעל מיזוג אוויר, מה טוב. אבל לא בגלל מיזוג אוויר נמנע משמדה על מינימלי הדרוש על פי החוק. מה יהא על העובדים במקרה של הפסקת חשמל, כאשר מיזוג האוויר לא יפעל, או שבעל המפעל ירצה לחסוך ולא יפעיל את מיזוג האוויר?

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: מה שנדרש פה הוא המינימום שבמינימום. כאשר אנו מבקרים במפעלים, אנו נתקלים במפעלים בהם הצפיפות היא מתחת לכל בקורת. לכן לא יחזק לפטור מפעל מחובת מילוי החנאים הנדרשים בסעיף זה רק משום שהתקין מיזוג אוויר.

אני מצטרפת להצעתו של חבר הכנסת ורשמן שהנוסח המוצע יחול על חלקים חדשים של מפעל קיים.

י. אהרנסון: אנו מקבלים את ההצעה, ומציעים, כי במקום המלים "ובמפעל שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה תשל"ד-1973" - יבוא:

"ובמפעל או חלק ממנו שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה תשל"ד-1973". במקום "תשל"ד-1973" צריך להיות תשל"ד-1974.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני מעמידה להצבעה סעיף 6 בתיקון שהוצע עתה על ידי מר אהרנסון.

ה צ ב ע ה

סעיף 6, בתיקון שהוצע על ידי מר אהרנסון, ובתיקון המלים "תשל"ד-1974 במקום תשל"ד-1973 - נתקבל

סעיף 7 + "תיקון סעיף 25".

י. אהרנסון: התיקון בסעיף 25 בא לתאם את הדרישות לענין הצפיפות במפעל לתקן של ארגון העבודה הבינלאומי. גם בסעיף זה, כמו בסעיף הקודם, נוסיף את המלים "או חלק ממנו שלא היה קיים".

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני מעמידה להצבעה סעיף 7 בתוספת המלים "או חלק ממנו שלא היה קיים".

ה צ ב ע ה

סעיף 7 בתוספת המלים "או חלק ממנו שלא היה קיים" - התקבל

היו"ר י. אהרנסון: גם בסעיף 7 במקום "1973" יבוא "1974".

סעיף 8 - "תיקון סעיף 28".

י. אהרנסון: בסעיף 28 לפקודה נאמר: "אמצעים יעילים יינקטו כדי להשיג ולקיים תאורה מספיקה ונאותה, סבעית או מלאכותית, בכל חלק מפעל שבני אדם עסוקים או עובדים בו".

כפי שאתם רואים נפלה טעות בהדפסה, ובמקום "עובדים" נכתב "עוברים". אנו מציעים לתקן את הטעות ולכתוב "עובדים" במקום עוברים". עם זאת אנו מציעים להשמיט את המלה "עסוקים". היות ואנו מחילים את הפקודה גם על עצמאים, אנו מעדיפים את המושג עובד על המושג עסוק.

י. דיציאן: אני חושב שהמושג "עסוקים" רחב יותר מהמושג "עובדים". אם אנו כותבים "עובדים" במקום "עסוקים" אנו מצמצמים ולא מרחיבים. לכן אני מציע לכתוב עובדים ועסוקים.

י. אהרנסון: ההסבר היחיד שנתנו בדברי ההסבר הראשונים היה, שהתיקון בא לרגל החלת הפקודה על עצמאים.

ת. פנחסוביץ: ויש לנו הגדרת "עובד" - לרבות עובד עצמאי.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני חושבת שההסבר מתקבל על הדעת, כי בהגדרה של עובד כלול עובד עצמאי.

י. ארידור: אני מסכים שאין הבדל בין שני המונחים.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: כאשר השתמשנו בעבר במושג "עסוקים" הכוונה הייתה לעובדים שכירים ולא לעצמאים. עובד שכיר הוא מועסק ולא עסוק.

ת. פנחסוביץ: מה זה איש עסוק? במה הוא עסוק? הוא מבצע עבודה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני מציעה לקבל את התיקון המוצע "עובדים" במקום "עסוקים".

הוחלט: במקום "עסוקים" יבוא "עובדים".

סעיף 8, כמוצע - נתקבל

סעיף 9 - תיקון סעיף 37

י. אהרנסון: בסעיף 37 מפורטים החלקים שיש לגדרם. אנו מציעים כי חובה זו תחול גם על מכוונות המופעלות לשם התאמה, הרצה ניסוי או הצגה.

י. אהרנסון: יש הערה של לשכת התיאום לסעיף זה.

י. אהרנסון:

נכון ומצאנו שהערה זו צודקת. ולכן אנו מציעים כי בסיפא של סעיף 9 יבוא: "כאמור בפסקאות 1 - 6, לפי הענין".

א. לין:

מה ההגיון בפטור הניתן בסיפא של סעיף 37 המקורי - "זולת אם הוא חלק מן האמורים בפסקאות (1)(3)(4) או (5) והוא הוצב או נבנה כך שיש בו אותה מידת בטיחות לכל העובד או העסוק בחצרים כאילו גודר לבטח".

י. אהרנסון:

אם בתקרה תלוי מאוורר שלאיש אין גישה יומיומית אליו, אין חובה לגדרו. זה מקובל וקיים

בכל העולם.

מ. ורטמן:

ובמידה ויש סכנה, את רשאי לחייב אותו לגדר את המקום?

א. לין:

עובד נקיון עולה על סולם ומנקה את המאוורר, ועובר נער ומדליק את המאוורר, העובד יכול

להפגע.

י. ארידור:

כללית אני מחייב את התוספת. אבל אסור שחיה סתירה בין הסעיפים ובין התוספת. יכול להיות מצב בו התוספת תפחית מחובת הגידור הקיימת לגבי 6 הפסקאות הראשונות.

לכן אני מציע שבפסקה (7) המוצעת אחרי המלים "כל חלק שלהם" יבוא: במידה והוא סעון גידול לפי פסקות (1) עד (6). ואחרי המלים "לשם התאמה, הרצה, ניסוי או הצגה", יבוא: "לפני שהושלמו".

י. אהרנסון:

יכול להיות שיש משהו בדבריו. הכוונה שלנו היא למצב זמני, טרנזיסטורי, לא במפעל קיים; כי במפעל קיים, במקום שהמכונה מקומחזלעבודה סדירה, ממילא חובת הגידור חופסת. השאלה היא, האם בפסקה (7) ניתן להוסיף: נבנים במפעל בין שהם מיועדים לשיווק ובין שהם מיועדים לשימוש במפעל.

מ. ורטמן:

עד היום חובת הגידור חלה רק לגבי מכונה במפעל לצרכי הפעלה. אינכם דורשים לנקוט באמצעי בטיחות לגבי מכונה שהיא מוצג מוזיאוני. מאחר ויש מקרים שמפעלים מייצרים מכונות ומריצים אותן, אתם אומרים כי בין אם המכונה מיועדת לשימוש המפעל ובין אם לצרכי שיווק ועושים עליה הרצה, תחול עליה חובת גידור.

החובה גם לגבי ייצור.

י. ארידור:

אם לא תחקבל התוספת שאני מציע, פסקה (7) המוצעת תפגע ב-6 הפסקאות הראשונות.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני חושבת שהצעת חבר הכנסת ארידור באה להשלים 6 הפסקאות הקיימות. אני מציעה שתבדוק את הנושא ותביאנו לנו נוסח חדש של סעיף 9 לישיבה הבאה.

הוחלט להשאיר סעיף 9 פתוח. נציגי משרד העבודה יבדקו את הנושא ויביא נוסח חדש לישיבה הבאה.

י. ארידור:

בסיפא של סעיף 37 כתוב: "לכל העובד או העסוק בחצרים". האם אנו משאירים את המלה "עסוק"?

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: השאלה במקומה, כי החלטנו שבמקום "עסוק" יבוא "עובד".

סעיף 10 - "גישה למקום עבודה".

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: לסעיף זה יש הצעה של לשכת התיאום.

י. אהרנסון:

הצעה זו של מר הולין איננו מקבלים.
בסעיף 49 לפקודה נאמר:
"אמצעי גישה בטוחים לכל מקום שאדם
צריך לעבוד בו אי פעם יוחקנו ויקוימו ככל
שהדבר מעשי במידה סבירה".

חסרה כאן הוראה מפורשת בדבר מעברים בחדר
עבודה ובדבר החובה להחזיק את המעברים בחדרי העבודה, את יתר המעברים
ואת המדרגות בבנין, כשהם פנויים ממכשולים. והוראה זו אנו מציעים
להוסיף.

מ. ורטמן:

התוספת המוצעת ברורה. מה שאינו ברור
הוא הנוסח בסעיף הקיים "ככל שהדבר מעשי
במידה סבירה". מה פירוש הדבר?

ת. פנחסוביץ:

פירוש של אדם סביר.

א. לין:

כתוב "אמצעי גישה בטוחים לכל מקום שאדם
צריך לעבוד בו - - -". במקום "לכל מקום"
אני מציע לכתוב "אל כל מקום".

י. ארידור:

במקום המלה "כך" בסיפא, אני מציע לכתוב
"לרבות". הסעיף הקיים הוא סעיף כולל,
ואדם הרוצה להיות בטוח שאינו עובר על הסעיף, צריך להיות זהיר
מאד. אם ניחן רשימה סגורה, זו המוצעת, אנו עלולים לצמצם את האחריות
ולא להרחיב אותה.

י. אהרנסון:

אני מקבל הערה זו.

י. ארידור:

בסעיף 49(2), אחרי המלה "בבנין", אני מציע
להוסיף "ובחצרים". בחצרים יכולים להיות
חמרים וחפצים, אבל במעברים שבחצרים - לא.

א. מייקום:

המונח "חצרים" כולל בנין.

י. אהרנסון:

בסעיף 3, בספר הצהוב, בין המפעלים המפורטים
כתוב: "אף חצרים המנויים להלן". עכשו מציע
חבר הכנסת ארידור להשתמש במלה "חצרים" למטרה אחרת.

י. ארידור:

תמצאו מלה מתאימה אחרת.

י. אהרנסון:

אנו מבקשים לשקול הצעה זו של חבר הכנסת
ארידור.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אנו תומכים בהצעה זו של חבר הכנסת ארידור.

אנו מקבלים את ההצעה לכתוב "לרבות" במקום
"כך". ומשאירים את הסעיף פתוח.

י. אהרנסון:

אם הבינותי נכון, עקרונית מתקבל הסעיף.
אבל מוסכם שיש להרחיבו ברוח ההצעה של

חבר הכנסת ארידור.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: כן.

סעיף 11 - "הוספת סעיף 59א".

א. לין:

מדוע מתייחס הסעיף רק למעלית חדשה?
מדוע נוסח הסעיף הוא נגטיבי - "לא תוכנס
לשימוש מעלית חדשה אלא אם - - -". אני מציע לכתוב:

ונבדקה ביסודיות בידי בודק מוסמך ונחקבל חסקיר ובו מפורט עומס העבודה הבטוח שלה".

י. אהרנסון:
המצב החוקי העובדתי הוא פשוט: החוק דורש בדיקה מעלית בכל מקום בו היא נמצאת, כולל בתים פרטים על ידי בודק מוסמך אחת לששה חדשים. לא נאמר בחוק שמעלית חדשה חייבת להבדק מייד לפני הכנסתה לשימוש. פירוש הדבר, מתקינים מעלית ומוסרים אותה למזמינים והמעלית חייבת בבדיקה בודק מוסמך אחת לששה חדשים. היות והמעלית חדשה, אינה נבדקת לפני הפעלתה. אנו באים לתקן רק לקונה זו.

י. ארידור:
אני מקבל סעיף זה בתיקון קל. נאמר שהמעלית צריכה לעמוד בבדיקה. צריך אפוא להוסיף את המלים: "ועמדה בבדיקה".

י. אהרנסון:
הבדיקות נעשות על ידי בודקים מוסמכים. בודק מוסמך הוא שכירו של המזמין. בודק מוסמך רק מצלם את המצב העובדתי של המעלית. הוא אינו יכול לפסול או לאסור הפעלת מעלית. כל מה שהוא עושה - הוא בודק את המעלית. אם הוא מוצא דברים המחייבים תיקון, חובתו לציין זאת בחסקיר. את החסקיר הוא חייב לתת למי שהזמין את הבדיקה והעתק הוא מעביר למפקח העבודה האזורי. מפקח העבודה האזורי הוא נציג החוק והוא האיש שיכול לבוא ולהגיד: אל תמשיך להפעיל את המעלית.

איננו יכולים לתת לבודק סמכות להחליט.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: מי מוסמך למנוע הפעלת מעלית?

י. אהרנסון:
מפקח העבודה האזורי, שאליו מועבר העסק החסקיר על ידי הבודק המוסמך.

י. ארידור:
אם הבודק המוסמך קובע שהמעלית אינה תקינה, צריך שתהיה למישהו הסמכות למנוע הפעלת המעלית.

מ. ורטמן:
מה שחסר כאן זו הקביעה על יסוד מה מותר להפעיל מעלית, ומי מוסמך לאשר הפעלת מעלית. לכן צריך לומר, שהמעלית תופעל לאחר שאושרה להפעלה על ידי גורם מוסמך.

פ. גרופר:
ברגע שהבודק סיים בדיקתו, הוא הולך הביתה. והמעלית תמשיך לפעול. אם הבודק שלח חסקיר למפקח האזורי, במקרה הטוב ביותר - אם אצלכם קיימת יעילות סבירה, יעברו שבועים עד שהמפקח האזורי יורה להפסיק הפעלת המעלית.

י. אהרנסון:
מכוננית חדשה היוצאת מבית החרושת, איך בדדקים אותה. שום יצרן מעליות לא ימסור מעלית שאינה תקינה.

פ. גרופר:
אל תבדוק בכלל.

י. אהרנסון:
אם הועדה סבורה שמעלית חדשה אינה צריכה להבדק אחרי ששה חדשים, בבקשה.

פ. גרופר:
אם אתה בודק, צריכה להיות תוצאה מיידית לבדיקה.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: מעלית שנמצאה כמחי תקינה על ידי הבודק המוסמך, צריך לעכב הפעלתה מייד.

י. אהרנסון:
המבנה המוצע כאן איננו מבנה של רישוי. כל מה שמוצע הוא בדיקה פריודית, כדי להבטיח שהמעלית נמצאת במצב מיכני טוב.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני מציעה להוסיף את המלים: "ונחקבל אישור על תקינותה".

ח. פנחסוביץ: אישור - ממי?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: מהמפקח האזורי.

י. אהרנסון: אין לי מומחים.

פ. גרופר: זאת אומרת שגם בדיקת המעליות הישנות היא "משחק".

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: נניח שאנו צודקים ואמנם יכתב בחוק מה שאנו רוצים. אם משמעות הדבר היא שמר אהרנסון יצטרך להבטיח שיהיה ברשותו כוח אדם שיבצע את הסעיף, ולא יהיה ברשותו כוח אדם זה, זאת אומרת שהחוק יחרוק מתכנו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני הייתי מציע להוסיף, שהבודק יודיע לבעל המעלית.

י. אהרנסון: את התסקיר האורגנילי הוא שולח למזמין הבדיקה. ואת ההעתק-למפקח העבודה האזורי.

י. ארידור: אני מציע שייאמר, שברגע שבודק מוסמך קבע שאסור להשתמש במעלית, אסור יהיה להשתמש בה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני תומכת בהצעה. לשם מה מזמינים בודק? בכדי שיבדוק אם היא בסדר או לא. והאחריות צריכה להיות על בעל המעלית.

מ. ורטמן: הבודק צריך להודיע לבעל המעלית, ובעל המעלית צריך להפסיק הפעלתה. אם הבודק יכחוב בתסקיר שי לבצע את התיקונים מייד, יש להפסיק מייד הפעלת המעלית.

מכונות העוברת ססט רישוי ונמצא בה פגם, אסור על בעל המכונות לנסוע בה עד שלא יתקן את הפגם.

י. אהרנסון: אילו אפשר היה להביא את המעליות לבדיקה במקום אחד ביום אחד - לא הייתה בעיה. המדינה אינה צריכה להחזיק מומחים לבדיקת מעליות. הפגמים שאפשר למצוא בבדיקת מעלית הם - נורה שרופה בחדר הפעלת המכונות.

מ. ורטמן: או כבל שחוק.

י. אהרנסון: כבל אינו נשחק ביום. מכל מקום אני מוכן להוסיף את המלים: ונמצאו בתסקיר של בודק מוסמך פגמים העלולים לסכן את המשתמשים במעלית - לא תופעל המעלית עד לתיקונם של פגמים אלה.

פ. גרופר: זה מה שבקשנו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לישיבה הבאה יביא מר אהרנסון נוסף חדש של סעיף 11.

י. אהרנסון: לא נוסח חדש, אלא תוספת לנוסח המוצע.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני מפנה תשומת לב נציגי הממשלה להצעה שהגישה ההסתדרות להצעת החוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה.

הישיבה נעולה.